

I

(Законодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ № 1093/2012/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 21 ноември 2012 година

относно Европейската година на гражданите (2013 г.)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 21, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

(1) Съюзът се основава на неделимите и универсални ценности на човешко достойнство, свобода, равенство и солидарност и на принципите на демокрацията и правовата държава. Тези принципи са основополагащи за държавите членки в общества, чиито основни характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете. Всеки гражданин на Съюза притежава правата, предвидени в Договора за Европейския съюз (ДЕС), Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Хартата на основните права на Европейския съюз, и следва да се ползва от тях.

(2) Договорът от Маастрихт въведе през 1993 г. концепцията за „гражданство на Съюза“. Договорът от Амстердам от 1999 г. и Договорът от Лисабон от 2009 г. допълнително укрепиха правата, свързани с гражданството на Съюза. 2013 г. ще отбележи 20-ата годишнина от учредяването на европейското гражданство. Член 1, точка 12 и член 2, точка 34 от Договора от Лисабон (настоящи член 9 от ДЕС и член 20 от ДФЕС) предвиждат, че всяко лице, което притежава гражданство на държава членка, е гражданин на Съюза и че гражданството на Съюза се

добавя към, а не замества националното гражданство, както и че гражданите на Съюза се ползват с правата и имат задълженията, предвидени от Договорите. В член 2, точка 35 от Договора от Лисабон (настоящ член 21 от ДФЕС) е залегнало правото на гражданите на Съюза на свободно движение и пребиваване.

(3) Стокхолмската програма — Отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите ⁽³⁾ — поставя гражданите в центъра на европейските политики в областта на свободата, сигурността и правосъдието. Тя насочва действията си към „изграждане на Европа на гражданите“, включително чрез насърчаване на правата на гражданите, по-специално правото на свободно движение и правата, които позволяват на гражданите на Съюза да участват активно в демократичния живот на Съюза.

(4) В своята Резолюция от 15 декември 2010 г. относно състоянието на основните права в Европейския съюз (2009 г.) — действително прилагане след влизането в сила на Договора от Лисабон ⁽⁴⁾ Европейският парламент призова Комисията да обяви 2013 г. за Европейска година на гражданите с цел да се активизира дебатът по европейското гражданство, включително неговата терминология, съдържание и обхват, и да бъдат информирани гражданите на ЕС за техните права, и по-специално за новите права в резултат на влизането в сила на Договора от Лисабон, както и за съществуващите средства за упражняване на тези права.

(5) 2013 г. следва да бъде определена за Европейска година на гражданите. Европейската година на гражданите ще предостави своевременна възможност за повишаване на осведомеността на широката общественост относно правата и отговорностите, свързани с гражданството на Съюза. Европейската година на гражданите следва също така да има за цел повишаване на осведомеността на гражданите относно техните права, произтичащи от гражданството на Съюза, когато упражняват правото си на свободно движение и установяване в друга държава членка, например като студенти, работници, лица, търсещи работа, доброволци, потребители, предприемачи,

⁽¹⁾ ОВ С 181, 21.6.2012 г., стр. 137.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 23 октомври 2012 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 ноември 2012 г.

⁽³⁾ ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ С 169 Е, 15.6.2012 г., стр. 49.

млади хора или пенсионери. В този контекст географският, демографският и социалният аспект следва да бъдат интегрирани в повишаването на осведомеността, която следва също така да се фокусира върху отстраняването на все още съществуващите пречки пред упражняването на правата, произтичащи от гражданството на Съюза. Следва да се отправи посланието, че самите граждани на Съюза също трябва да играят ключова роля в засилването на тези права чрез своето участие в гражданското общество и демократичния живот.

- (6) За да могат гражданите на Съюза да вземат информирани решения за това, дали да упражнят правото си на свободно движение, не е достатъчно да се повиши осведомеността им относно самото право на свободно движение. От съществено значение е гражданите на Съюза да са подходящо информирани и за другите права, които те притежават в трансгранична ситуация съгласно правото на Съюза. Тази информация също така ще им даде възможност да се ползват изцяло от тези права, ако решат да упражнят правото си на свободно движение.
- (7) След като беше въведено в Римския договор от 1958 г. като една от четирите основни свободи, правото на свободно движение и пребиваване доказва своята ценност като един от стълбовете за създаването на вътрешния пазар за благото на икономиките на държавите членки и на отделните граждани на Съюза.
- (8) Правото на свободно движение и пребиваване на територията на се цени високо от гражданите на Съюза като ключово индивидуално право, свързано с гражданството на Съюза. В това си качество то показва и утвърждава по-добро разбиране за стойността на европейската интеграция, както и за участието на гражданите в оформянето на Съюза.
- (9) Въпреки факта, че правото на свободно движение и пребиваване е твърдо укрепено в първичното право на Съюза и значително развито във вторичното право, между приложимите правни норми и реалността, с която се сблъскват гражданите, когато искат да упражнят тези права на практика, все още съществува разминаване. Освен че се чувстват несигурни относно предимствата на мобилността, гражданите на Съюза остават и с впечатлението, че има твърде много практически пречки пред живота и работата в друга държава членка.
- (10) В доклада си от 27 октомври 2010 г. за гражданството на ЕС за 2010 г. „Премахване на пречките за упражняване на правата на гражданите на ЕС“ Комисията се спря на основните пречки, които гражданите все още срещат в своето всекидневие, когато се стремят да упражняват правата си като граждани на Съюза, по-специално при трансгранични ситуации, и очерта 25 конкретни действия за премахване на тези пречки. Една от пречките, установени в този контекст, беше недостатъчната информация. В доклада си Комисията заключи, че гражданите са възпрепятствани да упражняват правата си, защото не ги познават добре, и обяви намерението си

да увеличи разпространението на информация до гражданите на Съюза за техните права, и по-специално относно правото им на свободно движение.

- (11) ДЕС и ДФЕС предоставят на всеки гражданин на Съюза правото да се движи и пребивава свободно на територията на държавите членки, правото да избира и да бъде избран в изборите за Европейския парламент и в общинските избори в държавата членка, в която пребивава, при същите условия, както и гражданите на тази държава; правото да се ползва на територията на трети държави, в които държавата членка, на която е гражданин, няма представителство, от закрилата на дипломатическите и консулските органи на всяка държава членка при същите условия, както и гражданите на тази държава членка; правото да отправя петиции до Европейския парламент; правото да сезира Европейския омбудсман; правото да се обръща към институциите на Съюза, както и други права в различни области, като свободното движение на стоки и услуги, защитата на потребителите и общественото здравеопазване, равните възможности и равното третиране, достъпа до заетост и до социална закрила.
- (12) Договорът от Лисабон въведе нови права, по-специално гражданската инициатива, предвидена в член 1, точка 12 и член 2, точка 37 (член 11 от ДЕС и член 24 от ДФЕС), която дава възможност най-малко един милион граждани от значителен брой държави членки да поискат от Комисията да представи предложение във всяка от областите на компетентност на Съюза, като по този начин позволява на гражданите да бъдат активно ангажирани в политическия живот на Съюза и да участват пряко във формирането на развитието на законодателството на Съюза⁽¹⁾.
- (13) След 1979 г., когато се проведеха първите преки избори, Европейският парламент играе ролята на непосредствена допирна точка между гражданите и Съюза. Европейският парламент и неговите членове играят решаваща роля за представянето на правата и ползите от гражданството на Съюза, като при формулирането на политики извеждат на първостепенно място въпросите, вълнуващи гражданите, и като насърчават активното участие на гражданите на Съюза. Повишаването на осведомеността относно правата на гражданите на Съюза, равенството между половете, участието на жените и мъжете в демократичния живот на Съюза, включително изборителните им права като гласоподаватели и кандидати в изборите, в държавата членка на местопребиваването им, както и относно обхвата на правомощията на Европейския парламент в законодателния процес е също така важно с оглед на изборите за Европейски парламент през 2014 г. Въздействието на подобни действия за повишаване на осведомеността следва да бъде мултиплицирано чрез тясно сътрудничество и използване на полезното взаимодействие със съответните действия, предприети от други институции на Съюза при подготовката на тези избори, по-специално от Европейския парламент, европейските политически партии и фондации и от държавите членки.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно гражданската инициатива (ОВ L 65, 11.3.2011 г., стр. 1).

- (14) Гражданите на Съюза, които обмислят дали да се възползват от правото си на свободно движение и пребиваване, следва освен това да бъдат информирани относно правата си да придобият или да запазят социалноосигурителни права, включително по отношение на трансграничното здравеопазване, по силата на правилата на Съюза относно координацията на системите за социална сигурност. Тези правила гарантират, че те няма да загубят от социалноосигурителните си права, когато решат да се придвижват в рамките на Съюза. Освен това те трябва да бъдат информирани относно признаването на техните образователни, академични и професионални квалификации и относно социалните и гражданските умения, които са част от европейската рамка „Ключови умения за обучение през целия живот“⁽¹⁾ и които могат да им позволят да участват пълноценно в гражданския живот и да упражняват правата си съгласно правото на Съюза.
- (15) Гражданите на Съюза следва да бъдат по-добре информирани и за правата си като пътници, използващи какъвто и да е вид транспорт на територията на Съюза, както и за трансграничните си потребителски права. Ако гражданите на Съюза имат увереността, че правата им като потребители са добре защитени, те ще имат възможността да дадат своя принос за развитието на пазара на стоки и услуги на Съюза, който по този начин ще достигне по-ефективно своя пълен потенциал в полза на гражданите. Също така гражданите трябва да бъдат по-добре информирани за правилата за общата безопасност на продуктите и надзора на пазара, за да са наясно как здравето и правата им са защитени в целия Съюз, поспециално в случай на заплахи или рискове, с които те не могат да се справят самостоятелно. Освен това е важно да се повиши осведомеността на гражданите на Съюза относно правата им на трансгранични здравни грижи и съпътстващите ги мерки, като електронното здравеопазване и телемедицината, за да могат те да се ползват пълноценно от сигурни и с добро качество здравни грижи през границите на държавите членки.
- (16) Настоящото решение има за цел да допринесе за осъществяването на целите на стратегията „Европа 2020“, доколкото улесняването на свободното движение на хората и нарастването на мобилността на работниците са важни средства за справяне с последиците от демографските промени за пазара на труда и за увеличаване на пригодността за заетост на хората и конкурентоспособността на европейската промишленост. Настоящото решение има също така дългосрочна цел за подкрепа на научните изследвания и иновациите в Съюза на фона на настоящите застрашително високи нива на безработица в определени държави членки.
- (17) Кампаниите за информиране, образование и повишаване на осведомеността, организирани в рамките на Европейската година на гражданите, следва също така да вземат предвид потребностите на по-специфични групи и уязвими лица. Информацията следва да бъде безплатна и достъпна и да се предоставя на всички официални езици на Съюза. Тя следва да бъде предоставяна на разбираем език, в сътрудничество с местните, регионалните и националните органи, медите, гражданското общество и неправителствените организации. Всички тези различни заинтересовани лица биха могли да разгледат други инициативи, като конкурси за есе, разработване на планове за действие и насоки, онлайн форуми или кампании в училищата и университетите.
- (18) Активната роля на гражданите на Съюза и сдруженията, които ги представляват, е от ключово значение за функционирането на Съюза. Членове 10 и 11 от ДЕС подчертават важността на демокрацията на участието във всичките ѝ аспекти и ролята на гражданите и организациите, които ги представляват, за публично изразяване и обмен на техните мнения във всички области на дейност на Съюза. Институциите на Съюза следва да насърчават активното демократично участие в процеса на вземане на решения посредством открит, прозрачен и редовен диалог с гражданското общество с цел да се гарантират последователността и прозрачността на действията на Съюза. Активното участие на гражданите на Съюза следва също така да бъде улеснявано чрез достъп до документи и информация, добро управление и администрация.
- (19) Политиката в областта на образованието играе важна роля за информирането на гражданите, по-специално на младите хора, относно концепцията на гражданството на Съюза и правата, свързани с него. Тя също така спомага за насърчаването на многоезичието, мобилността на студентите, учителите, лицата, преминаващи професионално обучение, и техните преподаватели и за подобряването на социалните и гражданските умения в съответствие с рамката на Европейския парламент и Съвета „Ключови умения за учене през целия живот“, които могат да ги подготвят за пълноценно участие в гражданския живот и да им дадат възможността да упражняват цялостно своите права съгласно правото на Съюза. Следва да е възможно изпълнението на конкретни действия, повишаване на осведомеността за възможностите за доброволческа дейност, за обучение в чужбина, за стажове в друга държава членка или за участие в образователни обменни програми на Съюза.
- (20) Европейската година на гражданите ще бъде отбелязана с доклада на Комисията за гражданството на ЕС за 2013 г., който ще информира относно напредъка, постигнат след нейния доклад за гражданството на ЕС за 2010 г., и ще предложи по-нататъшни действия за премахване на оставащите пречки пред упражняването от гражданите на Съюза на техните права. Въз основа на този доклад Съветът може да приеме разпоредби за укрепване или разширяване на правата, свързани с гражданството на Съюза.
- (21) Гражданите на Съюза следва също така да бъдат осведомени за многоезичния уебпортал „Вашата Европа“, който представлява „единно гише“ за информация относно правата на гражданите и предприятията в Съюза.

⁽¹⁾ Препоръка 2006/962/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно ключови умения за обучение през целия живот (ОВ L 394, 30.12.2006 г., стр. 10).

- (22) Информационните центрове „Europe Direct“, като място за контакт между Съюза и неговите граждани, следва да бъдат близки партньори на Европейския парламент в кампаниите за повишаване на осведомеността чрез улесняване на местния и регионалния дебат относно Съюза, предаване и разпространение на информационни материали сред обществеността и предоставяне на възможност за обратна връзка с институциите на Съюза.
- (23) Всички инициативи, стартирани за целите и в рамките на Европейската година на гражданите, следва да бъдат насочени към взаимното разбирателство между гражданите на Съюза, институциите на Съюза и държавите членки. Това включва повишаване на осведомеността относно правата на гражданите сред служителите на публичните органи както на равнището на Съюза, така и на национално, регионално или местно равнище.
- (24) От основаването си през 1949 г. Съветът на Европа играе водеща роля в областта на образованието и културата чрез насърчаване и създаване на европейски културни мрежи и чрез межкултурния диалог и насърчаването на езиковото многообразие. Ето защо Съюзът следва да развива взаимодействието с работата на Съвета на Европа в тази област във връзка с Европейската година на гражданите.
- (25) Основната отговорност за повишаване на осведомеността на гражданите относно правата им като граждани на Съюза е на държавите членки. Това включва предоставянето на информация относно Съюза и целенасочено докладване относно дейностите на всички институции на Съюза. Действията на равнището на Съюза са допълнение и добавка към действията, предприети на национално, регионално или местно равнище, както се подчертава в политическата декларация „Да обичуваме на тема Европа в партньорство“, подписана на 22 октомври 2008 г. от Европейския парламент, Съвета и Комисията⁽¹⁾. Институциите на Съюза и държавите членки следва да засилят сътрудничеството си с медиите и да се стремят да им предоставят висококачествена информация относно Съюза.
- (26) За оптимална ефективност и ефикасност на дейностите, предвидени за Европейската година на гражданите, е важно да се изпълни набор от подготвителни действия през 2012 г. в съответствие с член 49, параграф 6 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (Финансов регламент)⁽²⁾.
- (27) Следва да се вземат подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, както и необходимите мерки за възстановяване на изгубени, неправомерно изплатени или нецелесъобразно използвани средства в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности⁽³⁾, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности⁽⁴⁾ и Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF)⁽⁵⁾.
- (28) Финансиране от Съюза за дейности, различни от финансираните по бюджета на Европейската година на гражданите, може да бъде предоставено чрез съществуващи програми на Съюза или от структурните фондове, поспециално по програма „Европа за гражданите“ за 2007 — 2013 г. и специфичната програма за 2007 — 2013 г. „Основни права и гражданство“ като част от общата програма „Основни права и правосъдие“, програмата „Обучение през целия живот“, включително програмата „Еразъм“, инициативата „Младежта в движение“ и програмата „МЕДИА“.
- (29) За да се постигне полза за бъдещите европейски години, следва да бъде изготвена подробна оценка на мерките, предприети като част от Европейската година на гражданите. Този доклад следва да включва идеи и най-добри практики за бъдещи действия с цел най-ефективно насочване към гражданите и включването им въз основа — където е възможно, на сравнителни количествени данни, получени от Европейската година на гражданите.
- (30) Тъй като целите на Европейската година на гражданите, а именно повишаване на осведомеността и познаването на правата и отговорностите, свързани с гражданството на Съюза, за да се насърчат гражданите да използват пълноценно тяхното право на свободно движение и пребиваване в рамките на територията на държавите членки, както и в този контекст поощряването упражняването от гражданите на Съюза на другите права, свързани с гражданството на Съюза, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки поради необходимостта от многостранни партньорства, транснационален обмен на информация и повишаване на осведомеността и разпространение на добри практики в целия Съюз, и следователно поради мащаба на Европейската година на гражданите те могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

(1) ОВ С 13, 20.1.2009 г., стр. 3.

(2) ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

(3) ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1.

(4) ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2.

(5) ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Предмет

2013 г. се определя за „Европейска година на гражданите“.

Член 2

Цели

1. Общата цел на Европейската година на гражданите е да повиши осведомеността и познанията за правата и отговорностите, свързани с гражданството на Съюза, за да даде възможност на гражданите да използват изцяло своето право на свободно движение и пребиваване в рамките на територията на държавите членки. В този контекст Европейската година на гражданите насърчава също така ползването от страна на гражданите на Съюза на други права, свързани с гражданството на Съюза.

2. Въз основа на параграф 1 специфичните цели на Европейската година на гражданите са:

- а) да повиши осведомеността на гражданите на Съюза за правото им на свободно движение и пребиваване в рамките на Съюза и в този контекст за всички други права, гарантирани на гражданите на Съюза, без дискриминация, включително правото да гласуват в местните и европейските избори във всяка държава членка, в която пребивават;
- б) да повиши осведомеността сред гражданите на Съюза, включително младите хора, за това, как реално могат да се възползват от правата на Съюза, както и за съществуващите политики и програми, подкрепящи упражняването на тези права;
- в) да насърчи дебат за въздействието и потенциала на правото на свободно движение и пребиваване като неотменен аспект на гражданството на Съюза с оглед на стимулирането и засилването на гражданското и демократичното участие на гражданите на Съюза, по-специално на гражданските форуми относно политиките на Съюза и изборите за Европейски парламент, като по този начин се укрепват общественото сближаване, културното разнообразие, солидарността, равенството между жените и мъжете, взаимното зачитане и чувството на обща европейска идентичност сред гражданите на Съюза на базата на основните ценности на Съюза, залегнали в ДЕС, ДФЕС и Хартата за основните права на Европейския съюз.

Член 3

Включени инициативи

1. Мерките, които трябва да бъдат предприети, за да се постигнат целите, установени в член 2, могат да включват следните инициативи, организирани на съюзно, национално, регионално или местно равнище:

- а) инициране на кампании за информация, медийно отразяване, обучение и повишаване на осведомеността, насочени към широката общественост и по-конкретно дефинирани групи;
- б) обмен на информация и споделяне на опит и добри практики между съюзните, националните, регионалните и местните органи и други публични организации и организации на гражданското общество;
- в) организиране на конференции, изслушвания, включително по Интернет, и други прояви за насърчаване на дебата и повишаване на осведомеността за значението и ползите от правото на свободно движение и пребиваване, и в по-общ план относно концепцията за гражданството на Съюза и правата, свързани с него;
- г) използване на съществуващите многоезични инструменти за широко участие с оглед на това да бъде стимулирано активното участие на организациите на гражданското общество и на гражданите в Европейската година на гражданите, включително такива инструменти на пряката демокрация, като гражданската инициатива и обществените консултации;
- д) укрепване на ролята и популярността на съществуващите инструменти за информиране на гражданите, включително съвременните информационни и комуникационни технологии, като например многоезичните информационни центрове „Europe Direct“ и на уебпортала „Вашата Европа“ като ключови елементи на една комплексна информационна система за правата на гражданите на Съюза;
- е) засилване на ролята и популярността на инструментите за разрешаване на проблеми, като SOLVIT, с цел да се даде възможност на гражданите на Съюза да използват по-добре и да защитават своите права съгласно законодателството на Съюза;
- ж) предоставяне на информация на гражданите на Съюза относно комисията по петиции на Европейския парламент и Европейския омбудсман с цел да се позволи на гражданите на Съюза да използват по-добре и да защитават своите права съгласно законодателството на Съюза; и
- з) насърчаване на доклада за гражданството на ЕС, който ще се основава на задълбочен дебат и активен принос от страна на гражданите и заинтересованите лица и който ще идентифицира по-нататъшните пречки, възпрепятстващи гражданите на Съюза да упражняват пълноценно правата, свързани с гражданството, и ще насърчава подходящи стратегии за премахването на посочените пречки.

2. По-подробна информация за инициативите по параграф 1 е дадена в приложението.

3. Комисията и държавите членки могат да определят други дейности, които биха могли да допринесат за целите на Европейската година на гражданите, определени в член 2, и да позволят наименованието на Европейската година на гражданите да се използва за тяхното популяризиране, доколкото те допринасят за постигане на тези цели.

4. В контекста на инициативите, организирани в рамките на Европейската година на гражданите, се разглежда идентифицирането на пречките пред упражняването на правата от гражданите на Съюза и насърчаването на подходящи начини и стратегии за премахване на тези пречки, както и за насърчаване на межкултурното разбиране за дискриминацията и на борбата с нея. Поради това следва да се търсят взаимодействия между тези инициативи и съществуващите инструменти и програми в областта на основните права, правата на гражданите, заетостта и социалните въпроси, образованието и културата.

Член 4

Координация и изпълнение на равнището на Съюза

1. Комисията си сътрудничи тясно с държавите членки, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, както и с местните и регионалните органи и с органите и сдруженията, представляващи местните и регионалните интереси.

2. Комисията свиква работни срещи на представители на европейски организации или организации на гражданското общество или органи, които работят в областта на гражданството и които защитават правата на гражданите или насърчават образованието и културата, и на други заинтересовани страни с цел да подпомагат Комисията при реализирането на Европейската година на гражданите на равнището на Съюза.

3. Комисията се стреми да използва възможните взаимодействия между различните тематични европейски години, като прави оценка на постиженията, наблюдава повтарящите се пропуски, предоставя по целесъобразност статистически данни, гарантирайки по този начин ефективното постигане на целите на европейските години.

4. Комисията прилага настоящото решение на равнището на Съюза.

Член 5

Финансови разпоредби

1. Мерките, които обхващат целия Съюз и са посочени в част А от приложението, са основание за сключване на договор за обществена поръчка или отпускане на безвъзмездни средства за сметка на общия бюджет на Съюза.

2. Мерките, които обхващат целия Съюз и са посочени в част Б от приложението, могат да се субсидират от общия бюджет на Съюза.

Член 6

Международно сътрудничество

За целите на Европейската година на гражданите Комисията може да си сътрудничи с подходящи международни организации, по-специално със Съвета на Европа.

Член 7

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията гарантира, че когато се изпълняват действия, финансирани съгласно настоящото решение, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на мерки за предотвратяване на измами, корупция и всякакви други незаконни действия чрез ефикасен контрол и чрез възстановяване на неправомерно изплатените суми, а при откриване на нередности — посредством ефикасни, пропорционални и възпиращи санкции. Комисията може да извършва контрол и проверки на място съгласно настоящото решение в съответствие с Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96. Ако е необходимо, се извършват разследвания от Европейската служба за борба с измамите в съответствие с Регламент (ЕО) № 1073/1999.

2. За дейностите на Съюза, финансирани съгласно настоящото решение, понятието „нередност“, посочено в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95, означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Съюза или всяко нарушение на договорно задължение в резултат на действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Съюза посредством извършването на неоправдан разход.

3. Комисията намалява, преустановява или си връща обратно финансовата помощ, отпусната за дадена дейност, ако открие нередности, и по-специално несъответствие с разпоредбите на настоящото решение или с отделното решение или договор за отпускане на въпросната финансова помощ, или ако се установи, че без да е искано одобрението на Комисията, дейността е претърпяла значително изменение, което е в противоречие с нейното естество или с условията за изпълнението ѝ.

4. Ако не са спазени срокове или напредъкът в изпълнението на дадена дейност оправдава само част от отпуснатата финансова помощ, Комисията изисква от бенефициера да представи обяснения в определен срок. Ако бенефициерът не предостави задоволителен отговор, Комисията може да преустанови оставащата финансова помощ и да поиска възстановяване на изплатените вече суми.

5. Всяка неправомерно изплатена сума се възстановява на Комисията. Върху невъзстановените в дължимия срок суми се начисляват лихви според условията, определени във Финансовия регламент.

Член 8

Мониторинг и оценка

До 31 декември 2014 г. Комисията представя доклад до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно изпълнението, резултатите и общата оценка на инициативите, предвидени в настоящото решение. Този доклад служи като основа за бъдещи политики, мерки и действия на Съюза в тази област. В съответствие с опита от Европейската година на гражданите докладът представя също идеи и най-добри практики относно това, как по-добре да бъдат информирани гражданите за техните права, дори и след края на Европейската година на гражданите.

Член 9

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 10

Адресати

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 21 ноември 2012 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

A. D. MAVROYIANNIS

ПРИЛОЖЕНИЕ

МЕРКИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 3

Принципно провеждането на Европейската година на гражданите ще бъде структурирано около широка информационна кампания, обхващаща целия Съюз, която може да бъде допълнена с действия на държавите членки. В съюзните и в националните действия могат да участват също гражданското общество, което притежава значителен опит в тази област, и други заинтересовани страни с цел да се постигне ангажираност на всички ключови фактори. Провеждането на Европейската година ще се извърши посредством следните мерки:

А. ПРЕКИ ИНИЦИАТИВИ НА СЪЮЗА

Най-общо финансирането ще приеме формата на директни покупки на стоки и услуги в рамките на съществуващите рамкови договори. Част от финансирането може да бъде заделено за предоставянето на езикови услуги (писмени преводи, устни преводи, многоезична информация, жестомимичен език и Брайлова азбука).

Информационни кампании и кампании за популяризиране, включващи:

- производство и разпространение на аудио-визуални и печатни материали, които отразяват посланията, посочени в член 2,
- провеждане на добре популяризирани прояви и форуми за обмен на опит и добри практики,
- предприемане на мерки за разгласяване на резултатите и популяризиране на програмите, проектите и инициативите на Съюза, допринасящи за постигане на целите на Европейската година на гражданите,
- създаване на информационен уебсайт в рамките на портала „Europa“ (http://europa.eu/index_bg.htm), който да бъде посветен на действията, реализирани в контекста на Европейската година на гражданите,
- включване на информация за Европейската година на гражданите във вестници, брошури, информационни материали и уебстраници на образователни институции и сдружения, неправителствени организации и профсъюзни организации.

Б. ИНИЦИАТИВИ НА СЪЮЗА ЗА СЪФИНАНСИРАНЕ

Програми на Съюза, например „Европа за гражданите“ за 2007 — 2013 г., могат да бъдат използвани за съфинансиране на дейности в рамките на Европейската година на гражданите. Други програми, като специалната програма за 2007 — 2013 г. „Основни права и гражданство“, като част от общата програма „Основни права и правосъдие“, ще предоставят информацията относно правата на гражданите на Съюза като приоритетен критерий за проектите.

В. ИНИЦИАТИВИ, КОИТО НЕ ПОЛУЧАВАТ ФИНАНСОВА ПОМОЩ ОТ СЪЮЗА

Съюзът ще предостави нефинансова помощ, включително писмено разрешение за използване на логото — след като такова бъде създадено — както и на други материали, свързани с Европейската година на гражданите, на инициативи, провеждани от публични или частни организации, доколкото последните могат да дадат гаранции на Комисията, че въпросните инициативи са или ще бъдат проведени през 2013 г. и се очаква да допринесат значително за постигане на целите на Европейската година на гражданите.
